

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

22.02.2019

м. Київ

N 463

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України

20 березня 2019 р. за N 281/33252

Про затвердження Державних санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови

Відповідно до статті 24 Закону України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення", абзацу третього підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року N 267,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови, що додаються.
2. Управлінню громадського здоров'я (Руденко І. С.) забезпечити подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В. о. Міністра

У. Супрун

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби
України з питань безпеки
харчових продуктів та
захисту споживачів**

В. Лапа

В. о. президента

НАМН України

Д. Заболотний

**Перший заступник Міністра
регіонального розвитку,
будівництва**

**та житлово-комунального
господарства України**

В. Негода

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони здоров'я
України

22 лютого 2019 року N 463

Зареєстровано

в Міністерстві юстиції України

20 березня 2019 р. за N 281/33252

Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови

1. Вимоги цих Державних санітарних норм (далі - Санітарні норми) встановлюють допустимі рівні шуму, який проникає в приміщення житлових і громадських будинків від зовнішніх та внутрішніх джерел, і допустимі рівні шуму на території житлової забудови.

Ці Санітарні норми не розповсюджуються на приміщення спеціального призначення (радіо-, теле-, кіностудії тощо).

Ці Санітарні норми мають на меті забезпечити обмеження інтенсивності або тривалості дії небезпечного фактора (шуму) шляхом встановлення критеріїв його допустимого впливу на здоров'я людини, а також запобігти погіршенню умов середовища життєдіяльності населення у разі впливу шуму шляхом планування та реалізації заходів зі зниження шуму до рівнів, установлених цими Санітарними нормами.

2. Терміни, що вживаються у цих Санітарних нормах, мають такі значення:

внутрішні джерела шуму - джерела, розташовані в будинку з приміщеннями, з нормованими рівнями звуків та/або звукових тисків;

еквівалентний (за енергією) рівень звуку даного непостійного шуму - рівень звуку постійного широкосмугового шуму, який має той самий середньоквадратичний звуковий тиск, що і даний непостійний шум тієї самої тривалості;

зовнішні джерела шуму - джерела, розташовані зовні будинку;

максимальний рівень звуку $L_{A \text{ макс.}}$, дБА - рівень звуку непостійного шуму, що відповідає максимальному показанню вимірювального приладу (шумоміра) під час візуального відліку, або значення рівня звуку, що перевищує протягом 1 % тривалості вимірювального інтервалу під час реєстрації шуму автоматичним приладом (статистичним аналізатором);

октавний рівень звукового тиску L , дБ - рівень звукового тиску в тій чи іншій октавній смузі нормованого діапазону частот;

рівень звуку, L_A , дБА - рівень звукового тиску постійного шуму в нормованому діапазоні частот, коригований за стандартною частотною характеристикою "А";

рівень звукового тиску, L , дБ - десять десяткових логарифмів відношення квадрата певного звукового тиску до квадрата порогової величини звукового тиску;

шум імпульсний - непостійний шум, який складається з одного, декількох або періодичних звукових сигналів (імпульсів), кожен з яких тривалістю менше ніж 1 с, при цьому рівні звуку в дБА і та дБА, виміряні на часових характеристиках шумоміра відповідно "імпульс" та "повільно", відрізняються між собою не менше ніж на 7 дБА;

шум непостійний - шум, рівень звуку якого змінюється у часі більше ніж на 5 дБА під час вимірювання шумоміром на часовій характеристиці "повільно" і на частотній характеристиці "А";

шум повітряний - шум, який випромінюється джерелом безпосередньо у повітря і поширюється повітряним шляхом;

шум постійний - шум, рівень звуку якого змінюється у часі не більше ніж на 5 дБА під час вимірювання шумоміром на часовій характеристиці "повільно" і на частотній характеристиці "А";

шум структурний - механічна вібрація будівельних конструкцій, яка виникає під час їх збудження динамічними силами, поширюється конструкціями будинку і випромінюється цими конструкціями у вигляді повітряного шуму. Джерелами структурного шуму є механічне обладнання з динамічними навантаженнями, жорстко встановлене на огорожувальній конструкції, санітарно-технічне обладнання тощо;

шум тональний - шум, у спектрі якого є виражені дискретні тони. Тональний характер шуму встановлюється вимірюванням у третиннооктавних смугах частот щодо перевищення рівня шуму в одній смузі над сусідніми не менше ніж на 10 дБ;

шум як негативна суб'єктивна оцінка - будь-який небажаний звук, що сприймається негативно в силу того, що він заважає слуховому сприйняттю,

переробці, передачі (речова комунікація) корисної інформації, порушує сон та відпочинок і тим самим завдає шкоди здоров'ю людини і знижує її працездатність;

шум як фізичний фактор - акустичні коливання, що характеризуються випадковою зміною амплітуди, частоти і тривалості;

NC - критерії шуму. Набір рівнів звукового тиску в октавних смугах у вигляді кривих. Число, що позначає будь-яку криву NC, приблизно дорівнює рівню перешкод для мови (SIL).

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення".

3. Нормуються параметри і допустимі рівні звуку та звукових тисків.

Критеріями оцінки постійних шумів є рівні звукового тиску в октавних смугах з середньгеометричними значеннями частот 31,5, 63, 125, 250, 500, 1000, 2000, 4000, 8000 Гц. Для орієнтовної оцінки допускається використовувати рівень звуку L_A , дБА.

Критеріями оцінки непостійних шумів є еквівалентні (за енергією) рівні звуку $L_{A\text{екв}}$, дБА та максимальні рівні звуку $L_{A\text{макс}}$, дБА.

Виміри та оцінка непостійного шуму на відповідність допустимим рівням має проводитися одночасно з еквівалентним та максимальним рівнями звуку.

Допустимі рівні звуку в приміщеннях житлових і громадських будинків та на території житлової забудови слід приймати згідно з додатком 1 до цих Санітарних норм.

Допустимі рівні звукових тисків залежно від критерію NC слід приймати згідно з додатком 2 до цих Санітарних норм.

Під час гігієнічного оцінювання слід враховувати корекцію до допустимих рівнів згідно з додатком 3 до цих Санітарних норм.

В. о. начальника Управління

громадського здоров'я

І. Руденко

Додаток 1

до Державних санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових і громадських будинків і на території житлової забудови

(пункт 3)

Допустимі рівні звуку в приміщеннях житлових і громадських будинків та на території житлової забудови

N з/п	Призначення приміщень та територій	Час доби*	Рівні звуку LA або LA екв., дБА	Критерії шуму NC
1	2	3	4	5
1	Операційні приміщення в лікарнях та клініках	цілодобово	35	25
2	Палати на одного пацієнта	день	35	25
		ніч	25	15
3	Палати на двох пацієнтів і більше	день	40	30
		ніч	30	20
4	Кабінети лікарів поліклінік, амбулаторій, диспансерів, лікарень, санаторіїв, масажні та косметологічні кабінети, аптеки	цілодобово	35	25
5	Лабораторії лікувальних закладів	цілодобово	45	35
6	Місця загального користування лікувальних закладів		55	45
7	Спальні кімнати житла I категорії	день	35	25
		ніч	25	15
8	Житлові приміщення житла I категорії	день	40	30
		ніч	30	20

9	Спальні кімнати житла II категорії	день	40	30
		ніч	30	20
10	Житлові приміщення будинків відпочинку, пансіонатів, будинків-інтернатів для людей похилого віку та інвалідів	день	40	30
		ніч	30	20
11	Житлові кімнати в гуртожитках	день	45	35
		ніч	35	25
12	Житлові номери готелів категорії 4 зірки та 5 зірок	день	35	25
		ніч	30	20
13	Житлові номери готелів категорії 3 зірки	день	40	30
		ніч	30	20
14	Житлові номери готелів категорії менше ніж 3 зірки	день	45	35
		ніч	35	25
15	Конференц-зал або банкетний зал у готелях і мотелях	цілодобово	40	30
16	Зони сервісних служб у готелях і мотелях	цілодобово	55	45
17	Спальні приміщення в дитячих дошкільних закладах і школах-інтернатах	день	40	30
		ніч	30	20
18	Лекційні та класні приміщення, учбові кабінети, кімнати викладачів, конференц-зали, аудиторії	цілодобово	40	30
19	Музичні класи	цілодобово	35	25
20	Бібліотеки	цілодобово	45	35
21	Зали для глядачів у клубах, кінотеатрах, закладах дозвілля, зали засідань	цілодобово	40	30

22	Фойє кінотеатрів, клубів, багатоцільових залів, закладів дозвілля)	цілодобово	55	45
23	Зали театрів і концертні зали	цілодобово	30	20
24	Зали багатоцільового призначення	цілодобово	35	25
25	Фойє театрів і концертних залів	цілодобово	50	40
26	Музеї	цілодобово	40	30
27	Театри	цілодобово	30	20
28	Церкви	цілодобово	40	30
29	Спортивні зали, плавальні басейни	цілодобово	55	45
30	Торговельні зали магазинів, пасажирські зали аеропортів і вокзалів, приймальні пункти підприємств побутового обслуговування	цілодобово	60	50
31	Адміністративні приміщення	цілодобово	45	35
32	Офіси	цілодобово	50	40
33	Приміщення, обладнані персональними комп'ютерами та/або технікою для бізнесу	цілодобово	50	40
34	Приміщення для прийому громадян	цілодобово	55	45
35	Кімнати для конференцій	цілодобово	45	35
36	Робочі приміщення і кабінети науково-дослідних і проектно-конструкторських організацій	цілодобово	50	40
37	Зали судових засідань	цілодобово	40	30
38	Зали кафе, їдалень, барів, ресторанів	цілодобово	55	45
39	Гаражі	цілодобово	60	50

40	Території, які безпосередньо прилягають до будівель лікарень і санаторіїв	день	45	35
		ніч	35	25
41	Території, які прилягають до житлових будинків підвищеної комфортності та котеджів	день	50	40
		ніч	40	30
42	Території, які безпосередньо прилягають до житлових будинків, поліклінік, амбулаторій, диспансерів, будинків відпочинку, пансіонатів, будинків-інтернатів для людей похилого віку та інвалідів, дитячих дошкільних закладів, шкіл та інших навчальних закладів, бібліотек, храмів, музеїв	день	55	45
		ніч	45	35
43	Територія житлової забудови, на яку впливає шум об'єктів будівництва та реконструкції	день	60	50
		ніч	50	40
44	Території, які безпосередньо прилягають до готелів та будівель гуртожитків	день	60	50
		ніч	50	40
45	Території, які безпосередньо прилягають до офісних будівель	день	65	55
46	Майданчики відпочинку на території лікарень і санаторіїв	цілодобово	35	25
47	Майданчики відпочинку на території мікрорайонів і груп житлових будинків, котеджів, будинків відпочинку, пансіонатів, будинків - інтернатів для людей похилого віку та інвалідів, майданчики дитячих дошкільних закладів, шкіл та інших навчальних закладів (незалежно від форм власності)	цілодобово	45	35

48	Території, які безпосередньо прилягають до магазинів, торгових центрів, пасажирських залів аеропортів, вокзалів, приймальних пунктів підприємств побутового обслуговування	цілодобово	70	60
----	--	------------	----	----

* День (08:00 - 22:00), ніч (22:00 - 08:00).

Примітки:

1. Допустимі максимальні рівні звуку більші за зазначені у таблиці допустимі рівні звуку або еквівалентні рівні звуку на 15 дБА.
2. Допустимі рівні шуму від зовнішніх джерел у приміщеннях встановлено за умови забезпечення в них необхідного для певного приміщення повітрообміну.
3. Допустимі еквівалентні та максимальні рівні звуку та звукових тисків від транспортних потоків на прилеглих до житлових і громадських будинків територіях (на фасадах першої лінії забудови, які обернені у бік магістральних вулиць загальноміського і районного значення, залізниць, джерел авіаційного шуму) допускається приймати на 10 дБ (А) більшими від наведених у таблиці за умови застосування вікон у таких будинках з відповідною до ситуації звукоізоляційною спроможністю та забезпечення в приміщеннях, які захищаються від шуму, допустимих рівнів.

Додаток 2

до Державних санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови

(пункт 3)

Допустимі рівні звукових тисків залежно від критерію NC

Критерії шуму NC	Допустимі рівні звукового тиску, дБ, в октавних смугах із середньгеометричними значеннями частот, Гц								
	31,5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000
NC-15	61	47	36	28	22	18	14	12	11
NC-20	63	50	40	33	26	22	20	17	16
NC-25	65	54	44	37	31	27	24	22	22
NC-30	68	57	48	41	35	32	29	28	27
NC-35	71	60	52	45	40	36	34	33	32
NC-40	74	64	56	50	44	41	39	38	37
NC-45	76	67	60	54	49	46	44	43	42
NC-50	79	71	64	58	54	51	49	48	47
NC-55	82	74	67	62	58	56	54	53	52
NC-60	85	77	71	66	63	60	59	58	57

Додаток 3

до Державних санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови

(пункт 3)

Поправки до допустимих рівнів шуму

Береться до уваги показник	Додаткові умови	Корекції, дБ, дБА
Характер шуму	Широкосмуговий	0
	Тональний або імпульсний	-5
Місце розташування об'єкта	Курортний район, місця відпочинку, туризму, зелена зона міста	-5
	Житловий район, що проектується	0
	Район забудови, яка склалася*	+5
Джерело шуму	Автотранспорт	0
	Авіаційний	-3
	Залізничний	+3
	Промисловий	0
	Розмови, співи, крики (у тому числі на спортивних майданчиках і спортивних спорудах), музика, біогенні шуми на майданчиках для виходу собак або інші шуми біогенного походження	-5

* Для нових об'єктів, які будуються у районі забудови, що склалася, корекцію +5 дБ(А) не застосовують.

Примітки:

1. Якщо для джерела акустичної енергії є декілька корекцій, використовують тільки одну - найбільшу. Корекцію для часу доби використовують для всіх випадків.
2. Корекцію на імпульсний або тональний характер шуму застосовують тільки у разі його виявлення у точці розташування мікрофона (у двох метрах від фасаду)

будинку або в приміщенні). Це саме стосується і шумів від систем повітряного опалення, вентиляції та кондиціювання повітря.